

04.11.2025

„Łączy nas więcej niż tylko wspomnienie olimpiady”. Od udziału w zawodach OLiJP do pracy naukowej

W Polsce Olimpiada Literatury i Języka Polskiego jest prowadzona od jesieni 1970 roku. Poza Polską – od jesieni 1989 roku: najpierw powstała na Litwie, potem we Lwowie, na Białorusi, na Łotwie, na całej Ukrainie, w Czechach, w Rumunii, w szkołach prowadzonych przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG).

Gdyby policzyć uczestników, którzy przyjechali spoza Polski do Warszawy na zawody III stopnia, w marcu lub kwietniu każdego roku, byłaby to spora grupa: ponad 300 osób z Litwy, ponad 100 – z Łotwy, trochę więcej z Białorusi, około 200 z Ukrainy i mniejsze grupy z innych państw. Losy laureatów i finalistów spoza Polski potoczyły się bardzo różnie.

Dziś spotykamy się z Laureatkami pierwszych edycji olimpiady na Litwie i Łotwie, które wybrały karierę akademicką: uzyskały stopnie doktora i doktora habilitowanego, piszą książki, publikują artykuły, wykładają na uniwersytetach w Polsce lub poza Polską, prowadzą badania w Polskiej Akademii Nauk.

Co skłoniło je do udziału w Olimpiadzie? Jak wspominają swój udział w zawodach? Jaki miał on wpływ na podjęcie studiów polonistycznych? Czy pomógł im w trakcie studiów lub podjęciu zatrudnienia?

I dlaczego związały się z OLiJP na dłużej, jako jurorki? Jak opisują swoje doświadczenie udziału w OLiJP niejako z drugiej strony: osoby zadającej pytania i oceniającej?

W spotkaniu udział biorą:

dr Teresa Dalecka - asystentka w Centrum Polonistycznym Uniwersytetu Wileńskiego. W 1991 roku została laureatką Ogólnopolskiej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego i uzyskała stypendium Rządu RP na studia w Polsce. W latach 1991–1997 studiowała filologię polską na Uniwersytecie Warszawskim. Jest autorką monografii *Dzieje polonistyki wileńskiej 1919-1939* (Kraków 2003), współredaktorką tomu

W kręgu idei Miłoszowskich. Studia nad życiem i twórczością Czesława Miłosza (Wilno 2011), podręczników z języka polskiego dla uczniów szkół średnich, a także tłumaczką m.in. tekstów literackich (zamieszczonych w antologii *Sen Mendoga*).

doc. dr Kinga Geben - od 1997 roku pracownik naukowo-dydaktyczny Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego. Jako laureatka OLiJP w 1992 r.

rozpoczęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim. Jest m.in. autorką monografii *Świadomość i kompetencja językowa a warstwy leksykalne w idiolektach młodzieży polskiego pochodzenia na Wileńszczyźnie*, współautorką monografii *Język polski na Kowieńszczyźnie. Historia, sytuacja socjolingwistyczna, cechy językowe, teksty*, autorką podręczników dla studentów i współautorką słowników.

dr Ewangelina Skalińska - adiunkt w Zespole Europeistyki Literackiej IBL PAN, badaczka romantyzmu polskiego i europejskiego. W 2003 roku została laureatką Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. W latach 2008-2023 adiunkt w Katedrze Badań nad Romantyzmem i Twórczością C. Norwida na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Autorka m.in. książek *Norwid – Dostojewski. Zbliżenia i rekonstrukcje* (Warszawa 2014), *Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu* (Warszawa 2020). Przekładała utwory, listy i inne teksty Anny Achmatowej, Dymitra Fiłosofowa, Lidii Czukowskiej, Natalii Gorbaniewskiej, wydawała poezję Olgi Daukszy.

dr hab. Inesa Szulska, prof. ucz. - absolwentka filologii polskiej i bałtyckiej na Uniwersytecie Warszawskim, literaturoznawczyni, pracowniczka badawczo-dydaktyczna w Zakładzie Bałtystyki Wydziału Polonistyki UW. W 1997 roku została laureatką Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Stopień doktora uzyskała w roku 2009 na podstawie dysertacji *Litwa Józefa Ignacego Kraszewskiego* (Nagroda Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, 2010), następnie stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo (2020). Obszar zainteresowań naukowych: badania komparatystyczne polsko-litewskich związków literackich i kulturalnych (XIX – pocz. XX wieku), prezentowane w tomach zbiorowych i czasopismach naukowych w Polsce i na Litwie.

I

Dalsza część rozmowy jest dostępna jako ***Wiele twarzy Olimpiady Polonistycznej. Od pracy jednostek do ruchu środowiskowego.***

Linki do wymienionych w rozmowie materiałów:

- *Przyszłość polonistyki zaczyna się w szkole. Rozmowa z laureatką Olimpiady Języka Polskiego na Litwie* [odcinek serii „Polonistyka zaangażowana”].
 - Wspomniane przez prof. Inesę Szulską wydarzenie opisane zostało przez nią w artykule *Międzynarodowa wystawa „Ziemia Laudy. Co kryje kaseta Sienkiewicza” w Poniewieżu (Litwa)*, napisanym dla "Biuletynu Polonistycznego" już po publikacji odcinka (o wystawie zob. także: *Międzynarodowa wystawa „Ziemia Laudy. Co kryje kaseta Sienkiewicza” w Poniewieżu* na stronie <https://wilnoteka.lt/newsdetail/45695>)
 - Olimpiada Literatury i Języka Polskiego (OLiJP)
 - Olimpiada Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych (OLiJP-SP)
-

Seria podcastu "Spotkania Biuletynu", zatytułowana "Polonistyka zaangażowana", realizowana jest w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata". Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II” (numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).

Strona internetowa projektu: [https://](https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details)

biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details

Intro i outro

- Muzyka Piotr Lakwaj, czyta Aldona Brycka-Jaskierska
- Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna i projekt okładki: Klaudia Węgrzyn

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

- <https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>
- https://twitter.com/B_Polonistyczny
- <https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>
- <https://www.instagram.com/biuletyn.polonistyczny/>

Linki:

- <https://www.spreaker.com/episode/laczy-nas-wiecej-niz-tylko-wspomnienie-olimpiady-od-udzialu-w-zawodach-olijp-do-pracy-naukowej--68349252>
- <https://open.spotify.com/episode/74qPqYp9ID32941QgMTP8>
- <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/articles/miedzynarodowa-wystawa-ziemia-laudy-co-kryje-kaseta-sienkiewicza-w-poniewiezu-litwa,382/details>

Słowa kluczowe: Polonistyka zaangażowana, Nauka dla Społeczeństwa, Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, polonistyka zagraniczna

Rozmówca: Mariola Dorota Wilczak
Rozmówca: Inesa Szulska
Rozmówca: Teresa Dalecka
Rozmówca: Ewangelina Skalińska

Rozmówca: Kinga Geben